

RŪPINTOJĒLIS

Popiežius Jonas Paulius II Kryži kalne. 1993 m. rugs jis

Kun. Prel. Alf. Svarinskas

R PINTOJ LIS

Pilnas
1977-1990 m. pogrindyje išleist
numerai (1-26) rinkinys

Sudar ir pareng

Ses. BENVENUTA ADA URBONAIT OSF

Su mašinrašio originalu sutikrino ir parinko iliustracijas

AL PO IULPAIT

Š leidim redagavo

Ses. LORETA TERES PAULAVI I T

Kalbos redaktor Ir korektor

LIUDA SIDARIEN

Dailinink

AUDRON MARTINAITYT

PRATARMĖ

Arkivysk. Jurgio Matulai 50-jo mirties metini minimo išvakarėse 1977 01 26 pranciškonei ses. Benvenutai Adai Urbonaitei kilo mintis: reikia leisti religinį leidinį. Rytojaus diena, nuvykusi minimo Marijampolėje, gavo kun. Juozo Šalčiaus pritarimą ir pažadėdama jį remti.

Kovo 8 d. pas Kauno Prisiklimo parapijos vikarą kun. Juozą Indrįnį tuo reikalu jau tarėsi keletas žmonės: mokytojas istorikas Kazimieras Šapalas, kun. Lionginas Kunevičius, medicinos studentas Donatas Stakišaitis ir ses. Ada Urbonaitė. Visi pritarė K. Šapalo pasiūlytam žurnalo pavadinimui „R pintoj lielis“. Gegužės mėnesio išėjo pirmasis jo numeris.

„R pintoj lielis“ buvo kitoks nei kiti tuo metu leidiniai – jis kalbėjo ne rasiškos tikrovės faktais, o tiesos žodžiu apie Dievą ir Tėvyną, filosofijos išmintimi apie gyvenimo vertybes, didžiąją asmenybių pavyzdžiais, poezijos galia kalbėjo visiems, o ypač sovietų ideologijos gniuždomam jaunam žmogui.

Vadovaujamas (nuo 1 iki 10-ojo numerio) pirmojo redaktoriaus Kazimiero Šapalo, žurnalas susikūrė ir subrendo. Rasdavosi nauji bendradarbiai, platintojai, daug jo skaitytojų. Nuo 12-ojo iki 15-ojo numerio redagavimą perėmė žurnalistas Al. Poilpaitis.

Rodos, buvo sibaigta, gusta dirbti pogrindžio sąlygomis, tačiau „R pintoj lielis“ leidimą sutrikdė KGB susidomėjimas ses. Benvenutos veikla – 1980 10 14 jos būte buvo padaryta krata. (Krata tapo diena, buvo padaryta ir vienos aktyviausio žurnalo bendradarbių Felicijos Kasputytės būte.) Nors buvo rastas mašinėlė spausdinamas „R pintoj lielis“, bet sėdė Ados nesuėmė. Paslapiom, labiau saugodamasi, ji „R pintoj lielis“ (nuo 16-ojo iki 26-ojo numerio) pati redagavo ir leido toliau. Jis išėdavo su didesniais pertraukomis. Keitėsi bendradarbiai, prisidėjo nauji, savo straipsniais žurnalą siliejo Donatas Stakišaitis, iki tol Adai Urbonaitei daug talkinęs organizaciniame „R pintoj lielis“ darbe. Pradžiai eiti legaliai katalikiškai periodikai, 1990 m. „R pintoj lielis“ sustojo: jis buvo „bado“ metų leidinys.

Vis „R pintoj lielis“ gyvavimo laiką jo spiritus movens buvo ses. Ada Benvenuta. Ji lyg bitutė neramuolė skrajojo po Lietuvą pas bendradarbius, autorius, platintojus, rėmėjus; užprašinėjo, rinko straipsnius, pargabentus peržūrė davė su redaktorium; spausdindavo mašinėlė, susegdavo aplanką, atiduodavo tuos „taškus“ (Eucharistijos būvilių židinius, vienuolijas, kunigams, klierikams ir kt.), iš kur jis „pasidauginė“ sklisdavo toliau. Taip kai kuri numeriai susidarydavo nemenki tiražai, ypač jeigu kur pavykdavo padauginti našesnę techniką nei rašomąjį mašiną. Todėl po kratos kag birstai ne veltui teiravosi: Kaip jūs t... „R pintoj lielis“ taip išplatinti, kad kur tik darom kratė, visur jį randam?!)

Šiandien, praėjus daugiau nei 20 metų nuo pirmojo „R pintoj lielis“ numerio, drąstai pateikti dabartiniams skaitytojui, kuris nežino ar jau užmiršo, kas yra religinis knygos badas. Pateikiame jį kaip liudijimą, kokiais idealais, kokia dvasia gyveno „R pintoj lielis“ karta; idealais, kurie, mūsų manymu, gyvybiškai svarbūs, norint išlikti žmogumi ir kataliku ne tik sovietmečio priespaudoje, bet ir laisvėje.

Knygoje sudėti visi 26 numeriai. Šalia slapyvardžių ir po nepasirašytais straipsniais laužtiniuose skliausteliuose rašomos autorių pavardės. Pagal dabartines normas pataisyta kalba, užsienio autorių pavardžių transkripcija, sutvarkytos ir papildytos rubrikos, viršeliai, kurie buvo neiilustruoti, pagyvinti liaudies meno kūrinių nuotraukomis.

LEID JAI

„R PINTOJ LIO“ LEID JAI

Ses. BENVENUTA ADA URBONAIT OSF

Gim 1921 m. rugs jo 3 d. Minai i k., Pašušvio parap., K dai ni apskr. Igno ir Izabel s Urbon šeimoje. 16-met stojo Dieviškosios J zaus Širdies seser pranciškoni vienuolij Padvariuose, netoli Kretingos. 1939 08 28 dav vienuol s žadus ir buvo išsi sta dirbti pranciškoni montesoriškame vaik darželyje Kaune.

1948 m. tur jo palikti pedagogin darb . Lank 1-eri met bibliotekininkyst s kursus Respublikin je bibliotekoje ir liko ia dirbti. 1951 m. per jo dirbti profs jung bibliotek . 1958 m. išmoko rašyti mašin le ir laisvalaikiais m persi rašin ti užsienyje gyvenan i autori - Antano Maceinos, Juozo Girniaus ir kt. - raštus; sekretoriavo, talkino kun. Juozui Šal iui; „leido“ Felicijos Kasputyt s rankraš ius; perrašin jo, redagavo Vynmedžio Šakel s - Onos Galdikait s iš užsienio kalb ver iamus teologinius, dogminius bei asketinius veikalus (1998 m. JUDEX spaustuv s 2000 egzempliori tiražu išleista jos išversta Šv. J zaus Teres s Aviliet s knyga „Gyvenimas, jos pa ios aprašytas“). Pareng šiuos leidinius: „Marijos žem . Stebuklingos Marijos šventov s Lietuvoje“ (1982); „Palaimintasis Mykolas Giedraitis“ (1983); „Arkivyskupas Me islovas Reinys“ (1984); „Prelatas Mykolas Krupavi ius“ (1985); „Profesorius Pranas Dovydaitis“ (1986); „Palaimintasis Jurgis Matulaitis - Lietuvos Krikšto jubiliejaus vainikas“ (1987).

1977 m. prad jo ir iki 1990 m. leido periodin religin s minties žurnal „R pintoj lis“. Darbas su knyga iki šiolei yra pagrindinis jos užsi mimas.

KAZIMIERAS ŠAPALAS

(1903-1982)

Gim 1903 m. Vart k., Mykoliški vals . (Prien r.). 1923 m. baig s Marijampol s gimnazij , stojo Vytauto Didžiojo universitet . Studijavo istorij , sociologij ir pedagogik -psichologij . Dirbo „Židinio“ redakcijoje. Universitet baig 1927 m. ir tais paiais metais išrinktas ateitinink generaliniu sekretoriumi. 1928 m. išvyko Kraži gimnazij mokytojauti. 1929 m. ruden paskirtas Šaki „Žiburio“ gimnazijos direktoriumi. Bolševikams okupavus Lietuv , 1940 m. Kazimieras Šapalas atleistas iš direktoriaus pareig ir nukeltas mokytoju Alyt . 1941 m. paskirtas Kauno 6-osios gimnazijos direktoriumi. 1944 m. atleistas iš direktoriaus pareig , paliktas istorijos mokytoju. ia dirbo iki iš jimo pensij . 1982 m. rugs jo 14 d. Kazimieras Šapalas staiga mir . Paliko žmon Monik , du s nus ir dvi dukteris. (Plaiau žr. „R pintoj lyje“, Nr. 26.)

Kazimieras Šapalas dav žurnalui vard „R pintoj lis“, j redagavo (Nr. 1-10) ir turtino j savo straipsniais, pasirašydamas vairiais slapyvardžiais.

Kun. JUOZAS ŠAL IUS
(1900-1924-1988)

Gim 1900 m. sausio 13 d. Stanai k., Garliavos parap., Kauno apskr. kinink šeimoje. Pradžios moksl jo Garliavoje, vidurinė - Kaune, *Saul s draugijos* Mokytojų kursuose ir gimnazijoje. 1919 m. stojo Kunig seminarij Seinuose. 1924 m. vysk. Antanas Karosas šventino j kunigu. Kunigavo virose Suvalkijos parapijose. Visur, kur dirbo, b r jaunim , moteris ir vyrus krikš ioniškas organizacijas, platino katalikišk spaud . 1930 m. atvyko Kaun baigti Vytauto Didžiojo universitete pradt neakivaizdini Kanon teis s studij . Priklaus ateitinink visuomeninink Vytauto klubui. Sovietams okupavus Lietuv , 1948 m. buvo areštuotas ir nuteistas 10 met lagerio. Nikitos Chruš iovo laikais amnestuotas, palaužtos sveikatos gržo pas seser Kaun .

Apraš žymius m s tautie ius: arkivysk. Me islov Rein , prel. Mykol Krupavi i , prel. Konstantin Olšausk (visi šie veikalai buvo išspausdinti Amerikoje). 1988 m. rugs jo 25 d. po sunkios ligos mir Marijampol je. Apie ši neeilin asmenyb daugiau rašoma „R pintoj lyje“, Nr. 23.

Kun. LIONGINAS KUNEVI IUS
(1932-1958-1994)

Gim 1932 m. sausio 18 d. Alytuje pamaldži , dor t v šeimoje. Augo 5 vaikai: 2 broliai ir 3 seserys. Baig s Alytaus vidurinė mokykl , mok si Vilniaus universitete, studijavo bibliotekininkyst .

1953 m. stojo Kauno kunig seminarij . Gerai vald plunksn , tur jo literat rini gabum -raš eiles ir proz . Min -jim ir šven i metu klierikai giedodavo sav j himn , sukurt klieriko Liongino Kunevi iaus, harmonizuot d stytojo kun. Pranciškaus Tamulevi iaus. Neblogai sek si ir filosofin s bei teologin s studijos.

1958 m. kovo 23 d. vysk. J. Steponavi iaus šventintas kunigu. Pirmiausiai dirbo Kaune, Prisik limo ir Aukštosios Panemun s bažny iose jo vikaro pareigas. Už atvir ir teising žod sovietin s valdžios buvo persekiojamas. Iš A. Panemun s iškeltas Didvyži parapij klebono pareigoms. Iš Didvyži kun. L. Kunevi ius buvo paimtas kariuomen , darbo batalion , o iš kariuomen s sugr žus vyskupas paskyr Gerdaši parapijos klebonu. Iš Gerdaši išvyko dirbti B dviet , o v liau - Lukšius. ia uoliai ir nuoširdžiai darbuodamasis susirgo infarktu, gyd si Vilniaus ligonin je ir pagaliau v l sugr žo savo gimt j Alyt , paskirtas Šv. Angel Sarg bažny ios altarist .

Dirbdamas parapijose, neveng fizinio tri so, remontavo, gražino bažny ias. Ypa daug j g skyr literat riniam darbui, prisid jo prie pagrindin s „Lietuvos Katalik Bažny ios Kronikos“ leidimo ir pats redagavo nelegal „Aušros“ leidin . Kritiškai atsakydavo sovietin s spaudos straipsnius, nes tur jo, kaip sakoma, ir kritiko gyslel . M go bažnytin , pastoracin darb , o ypa - sakyti pamokslus.

1994 m. vasario 28 d. nustojo plakusi taip labai Bažny i ir T vyn myl jusi sirdis...

Kun. JONAS LAURI NAS SJ
(1924-1953-1991)

Gim 1924 m. kovo 8 d. Šilelio k., Raudondvario vals., Kauno apskr. Anksti netek s motinos, augo t vo globoje. Pradžios mokykl baig Raudondvaryje. 1939-1944 m. mok si Kauno j - zuit gimnazijoje. 1944 m. stojo j zuit naujokyn Pagryžuvyje, 1946 09 21 padar J zaus Draugijoje pirmuosius laikinuosius žadus. T pat ruden prad jo filosofijos studijas Kauno kunig seminarijoje, bet po vieno semestro soviet valdžios pareig n sakymu kaip vienuolis buvo pašalintas. 1948 m. ruden v l buvo priimtas Kauno kunig seminarij ir v l saugumie i iš os išvartytas. Po to 4-erius metus dirbo ligonin je k riku, meteorologu steb toju meteotarnybos staigoje Kaune. 1952-1954 m. t s studijas Kauno kunig seminarijoje, ir 1954 09 12 vysk. Kazimieras Paltarokas Kauno arkikatedroje bazilikoje j šventino kunigu.

Kun. Jonas Lauri nas darbavosi vairiose Vilniaus arkivyskupijos kaim parapijose. 1954 m. pradeda vikarauti Valkininkuose, prie garsaus Vilnijos kunigo P. Bieliausko. 1955 m. vysk. K. Paltarokas j skiria Reškut n parapijos (Švenioni r.) administratoriumi. 1963 m. skiriamas Švenioni parapijos vikaru. 1964 m. perkeliamas Var nos raj. Kabeli parapij .

ia prab go vaisingiausi jo gyvenimo metai. Mok damas pranc z , vokie i , angl ir lenk kalbas, išvert daug religini , teologini veikal , paraš keliadsesimt tom pamoksl „Žodžiai broliams“, kurie savi laidos b du paplito po vis Lietuv . 1972 09 30 pogrindžio s lygomis padaro iškilmingus amžinuosius vienuolinius žadus.

1983 m. skiriamas Linkmen parapijos (Ignalinos r.) klebonu. ia dirbdamas su lauk Lietuvos Atgimimo. nauj darb sitrauk su dideliu uolumu. Išrenkamas Vilniaus arkivyskupijos Kunig taryb , skiriamas Vilniaus arkivyskupijos konsultoriumi, traukiamas stalinizmo nusikaltimams tirti respublikin komisij . Kur laik buvo „Katalik pasaulio“ redkolegijos narys, dirbo mokyklose, reng vadov lius tikybos pamokoms.

1991 m. liepos 26 d. j zuitas kunigas Jonas Lauri nas iškeliavo Amžinyb .

FELICIJA KASPUTYT
(1914-1998)

Gim 1914 m. Kunigiški k., Šiauli vals., Šiauli apskr. kinink šeimoje. Ji savarankiškai pasireng ir eksterne išlaik egzaminus iš viso gimnazijos kurso. 1937 m. stojo Vytauto Didžiojo universitet Kaune. 1940 m. baig studijas, gerai mok - dama angl , pranc z ir vokie i kalbas. Karo metais mokyto - javo Šiauliuose mergai i gimnazijoje. V liau d st užsienio kal - bas Dail s institute Kaune, 5-ojoje gimnazijoje, 17-ojoje vidu - rin je mokykloje. Kauno politechnikos institute dirbo iki pensijos, ia pareng metodinio mokomojo pob džio leidin li studentams.

Nuo 1958 m. savo turtingu vidiniu pasauliu, kur susiformavo užsienio kalbomis skai - tydama žymi j teolog , tikin i rašytoj , meninink , mokslinink raštus, ji prad jo dalytis su kitais. Jos rankraš ius prad ta spausdinti mašin le ir „leisti“ mažo formato knygel mis. Toki knygel i šleista per 30: „Parafraz s susim stymui“, „Malda“, „Con - solatrix Afflictorum“, „Mater Misericordiae“ ir kt. vairiais savilaidos b dais dauginam - os tos knygel s plaiai paplito, teikdamos žmon ms dvasin atgaiv .

Nuo 1977 m. iki 1980 m. spalio (kai jos bute KGB padar krat) ji buvo viena iš našiausi „R pintoj lio“ autori . Atk rus Lietuvos nepriklausomyb , bendradarbiavo katalikiškoje spaudoje. Savo r pes iu išleido knygas „Memento mori“ (1994) ir „Salve Regina, Mater Misericordiae“ (1997).

Mir 1998 m. spalio 18 d. Kaune, palaidota Šiaul nuose.

ELENA (AL) PO IULPAIT

Gim 1947 m. vasario 2 d. Vik n k., Kauno r. Baigusi Kauno 12- j vidurin mokykl , 1965 m. stojo Vilniaus universitet studijuoti liuanistikos, o po met per jo antr žurnalistikos kurs . Žurnalist s diplom gavo 1970 m. ir t s darb „Literat ros ir meno“ redakcijoje, kur buvo prad jusi dirbti 1969 m.: iki 1971- j - korektore, nuo 1971- j - literat ros darbuotoja publicistikos, o nuo 1972- j - dail s ir architekt ros skyriuje, kuriam v liau ir vadovavo (1976-1979 m.). 1979- j pavasar iš jusi iš „Literat ros ir meno“ redakcijos, iki 1980- j rudens redagavo „R pintoj l“ (Nr. 11-15). Nuo

1980 m. pabaigos iki šiolei dirba Lietuvos liaudies kult ros centro Tautodail s sektoriuje. 1985 m. Maskvoje, S junginiame menotyros mokslo tyrimo institute, apgyn disertacij tema „K rybos proceso ir liaudies meistro asmenyb lietuvi liaudies vaizduojamajame mene“ (nstrifikuota 1983 m.).

Al s Po iulpaite s mokslini tyrin jim ir praktin s veiklos sritis - senasis klasikinis liaudies menas bei dabartin jo t sa, ypa mažoji architekt ra (kryžiai, koplyt l s, liaudies monumentalistika), skulpt ra, tapyba, grafika bei liaudies meistro k rybin s raiškos ypatumai. Yra rengusi respublikini ir tarptautini konferencij , parod , seminar , skai iusi pranešim vairose mokslin se konferencijose, parengusi katalog , paskelbusi straipsni moksliniuose leidiniuose. Yra Lietuvos dailinink s jungos (nuo 1978 m.), Lietuvi katalik moksl akademijos (nuo 1991 m.) nar .

DONATAS STAKIŠAITIS

Gim 1956 m. Kapsuke (dabar Marijampol). 1974 m. baig Marijampol s 2- j vidurin mokykl , 1981 m. - Kauno medicinos institut . 1981-1985 m. dirbo Šaki rajono centrin s ligonin s gydytoju. 1985-1986 m. - Vilniaus universiteto Gydytoj tobulinimosi fakulteto kliniskinis ordinatorius. 1986-1988 m. mok si Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto stacionarin je aspirant roje ir apgyn medicinos moksl daktaro disertacij . 1988-1992 m. mok si stacionarin je doktorant roje Kauno medicinos akademijos kardiologijos institute.

1992 m. apgyn habilituoto daktaro disertacij . 1992-1994 m. - Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto II anesteziologijos-reanimatologijos klinikos vyriausiasis mokslo darbuotojas. 1994-1996 m. mokslin tiriam j darb dirbo Ilinojaus universitete ikagoje (JAV). 1996-1998 m. dirbo vyr. mokslo darbuotoju Nortvesterno universitete (ikagoje). Nuo 1998 m. rugs jo dirba Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Pediatrijos centro vyriausiuoju mokslo darbuotoju. Ved s. Turi s n ir dukter .

„R pintoj lyje“ talkininkavo nuo pat jo pirm j dien iki paskutinio numerio.

Popiežius Jonas Paulius II ir kardinolas Vincentas Sladkevičius.
Kaunas. Arkivyskupo r. mai. 1993 09 06

PRO MEMORIA

Kardinolas Vincentas Sladkevičius yra pus šimtmečio trukusio Lietuvos Katalikų Bažnyčios teisi pažeidinėjimo, sekuliarizuotos ir ateizuotos visuomenės lėkės ir laimėjimų atspindys.

Jis gimė 1920 m. rugpjūčio 20 d. Kaišiadorių r., Žaslių par., Guronių k. 1939 m., baigęs žiuit gimnaziją, stojo Kauno kunigų seminarijoje. Kunigo šventimai jam suteikti 1944 m. kovo 25 d. Pirmoji kun. V. Sladkevičiaus darbo vieta buvo Kietaviškio parapija. Vėliau dirbo daugelyje parapijų: Merkinės, Aukštadvario, Kaišiadoryse gimnazijos kapelionu, Iobiškio, Nedzinskės, Šešuolių, Kuktiškių ir Inturkės. 1952 m. tapo Kauno tarpdiecizino kunigų seminarijos prefektu.

1957 m. gruodžio 25 d. Birštono klebonijoje vysk. Teofilus Matulionis konsekrovė V. Sladkevičių vyskupu. Religinis reikalavimas galotinis neleido jam eiti vyskupo pareigų ir iki 1959 m. vysk. V. Sladkevičius gyveno Kaune privačiame bute. 1959 m. pavasarį buvo išstremtas Nemunelio Radviliškio, 1975 m. - amžinieji žadai Marijonų kongregacijoje. 1976 m. perkeltas Pabiržė.

1982 m. vysk. V. Sladkevičius tapo Kaišiadorių vyskupijos apaštalinio administratorium. 1988 m. išrinktas Lietuvos Vyskupų konferencijos pirmininku. 1988 m. gegužės 29 d. paskirtas Šventosios Romos Bažnyčios kardinolu. Kuklusis Jo Eminencija šį paskyrimą vertino ne kaip skirtą jo asmeniui, bet kaip atlyginimą visai lietuvių tautai už parodytą tvirtumą priešpaudos metams.

Vincentas Sladkevičius pritarė „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ leidimui, laiminio 1977 m. pasirodžius „Rūpintojėl“, netgi talkino jam. Kai 1989 m. iškilo idėja paskelbti Kreipimąsi tautai dalyvavusių gyvybių apsaugojimo, jis perskaitė Donato Stakišai parengtą tekstą, davė pastabų ir pasisiūlyti surinkti visų vyskupų parašus. Jis šventino kunigais daugelį pagrindinių kunigų seminarijos klierikų. 1993 m. Vincentas Sladkevičius, kaip Vyskupų konferencijos pirmininkas, priėmė su apaštalinio vizitu atvykusį Lietuvos popiežių Joną Paulių II.

Kardinolas Vincentas Sladkevičius, MIC mirė 2000 m. gegužės 28 d. Palaidotas Kauno arkikatedros bazilikos koplyčioje.

Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius.

ŽODIS DABARTIES SKAITYTOJUI

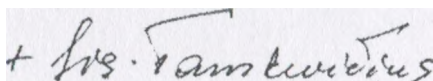
Kovojan ios Katalik Bažny ios pogrindin spauda kovojan ioje Lietuvoje neatsirado savaimė. Totalitarin ateizmo-sovietizacijos mašina daugeliui tada atrod nenugalima, bet kantrios pasipriešinimo akcijos vis tiek nuolat vyko. Pogrindin katalikiška spauda buvo lyg Dievo malon s ženklas, rod s, kad, nepaisant gresian io persekiojimo, yra pasirengusi kent ti už Ties .

Nuo 1972 m. prad jo eiti „Lietuvos Katalik Bažny ios Kronika“. Po keleri met pasirod ir daugiau išrank rankas platinam pogrindžio leidini . Vienas išj buvo pla iai žinomas „R pintoj lis“.

Su Lietuvos R PINTOJ LIU susijusios vertyb s yra lietuvi tautos ištverm s, jos atsparumo ir gyvyb s pagrindas. J ginti, jas skleisti ir išeina „R pintoj lis“, - taip prisistat skaitytojams naujas pogrindžio leidinys.

„R pintoj lis“ pasirinko sav j kovos keli . Jis tiesiogiai neprieštaravo bedieviškai valdžiai, bet buvo aukš iau jos. Kaip ir kiekvienas kryžkel je stovintis R PINTOJ LIS, jis buvo pašauktas b ti laisvas. Jo laukimo ir kan ios b sena kupina susir pinimo m s T vyn s ateitimi. „R pintoj lis“ tamsos ir baim s aplinkoje sak Ties . Jis tapo m s tik jimo, kult ros serg toju, kovotoju už m s tautiškum , labai laukiamu daugelio vairaus amžiaus žmoni , patraukliu ir jaunimui. Neatsitiktinai jo platinimas, medžiagos jam rengimas ir prie jo buvimas daug kam labai r p jo.

Nemažai „R pintoj lyje“ spausdint straipsni neprarado savo aktualumo, o kai kuriais atžvilgiais yra dar aktualesni šiandien. Tod l džiugu, kad visi 26 „R pintoj lio“ numeriai dabar išeina viena knyga. Tai tepaskatina panašiai išleisti ir kitus pogrindyje jusius leidinius. Jie yra neabejotinai svarbi tokio artimo laikotarpio tautinio pasipriešinimo istorijos medžiaga.

+ Ms. Ramkūnaitis

Kauno arkivyskupas metropolitas

EPILOGAS

„R PINTOJ LIS" - KAS TAI?

Tai - ne m s mylima liaudies skulpt r l , o pagrindinis, 13 met (1977-1990) gyva- v s žurnalas. Jis nebuvo toks garsus kaip „Kronika" ar „Aušra", tokj gars net nepre- tendavo. „R pintoj lio" misija buvo prabilti žmog - ypa jaun , alkstant , besibla- kant , ieškant - tiesos žodžiu apie Diev ir T vyn ; didži j asmenybi pavyzdžiu, poezi- jos galia, filosofijos išmintimi apie tikr j gyvenimo paskirt ...

„R pintoj lis" kalb jo, kad tik jimas - ne žmog suvaržanti schema, bet tikrosios laisv s s lyga ir išsigelb jimas nuo bedvasio materializmo (ir filosofine, ir buitine pras- me), socialistinio gyvenimo stereotip , nuo nevilties ir beprasmyb s.

Jis liudijo, kad yra Lietuva - T vyn , ne vienas iš penkiolikos S jungos kampeli , o savita tauta, turinti diding praeit , skaudži vergijos ir pasipriešinimo patirt , tauta, nei carizmo priespaudoje, nei naci apgultyje, nei socializmo „rojuje" nepraradusi nacionali- nio orumo ir laisv s troškimo, tauta, ken ianti ir kovojanti. Žurnalo tiksl ugdyti žmog - krikš ion ir Lietuvos piliet - atspind jo jo strukt ra, publikacij pob dis Ir tematika, o tai nul m autori pasirinkim ir literat ros šaltinius. Jo turin sudar keleriopos tema- tikos publikacijos:

- 1) Bažny ios ir istoriniai dokumentai;
- 2) original s lietuvi autori straipsniai, parašyti Lietuvoje ir emigracijoje;
- 3) vair s verstiniai rašiniai, dažniausiai skirti meditacijoms.

Iš lietuvi filosofijos klasik buvo spausdinama Stasio Šalkauskio Jaunuomen ir gyvoji dvasia", Juozo Girniaus „R pintoj lis ir Vytis - du lietuvi dvasios simboliai", Prano Gaidamavi iaus „Krikš ionis kolektyvizme" ir kt. Ta iau daugiausia naudotasi Antano Maceinos veikalais (net šešios publikacijos). Ir neatsitiktinai: religijos filosofija buvo labai domimasi, ta iau tie veikalai retai kam buvo prieinami. „R pintoj lis" sten- g si bent šiek tiek palengvinti skaitytojui susipažinti su filosofo mintimis. Ir A. Maceinos, ir kit filosof veikal ištraukos ne tik teik atram dvasiai, ugd pasaul ži r , bet Ir liudijo, kad emigracijoje, už soc. lagerio sien , lietuviai mokslininkai, kult ros veik jai dirba, leidžia knygas, puosel ja laisv s mint . Iš užsienio i filosof bene pla iusiai pri- statyti Vladimiras Solovjovas ir Žakas Maritenas.

Žurnalo filosofijos skyri savotiškai prat sia ir papildo kun. Aleksandro Markai io S/ kun. Karolio Garucko S/ kun. Romualdo Dulskio straipsniai vairiomis religinio gy- venimo temomis. Tai žmogaus b ties problemos, meditacijos Šventojo Rašto temomis, tautos likimo apm stymai pagal Švent j Rašt ir krikš ioniškas vertybes, kai kurie reli- gij s praktikos klausimai.

Daug vietos žurnale užima istorija, ypa tie vykiai ir faktai, kurie sovietini Istorik s moningai ar priverstinai buvo nutylimi, iškraipomi, tendencingai komentuojami, ap- šmeižiami. Daug d mesio skirta ir krikš ionyb s bei Bažny ios vaidmeniui Lietuvos isto- rijoje. Pla iai pamin tos K stai i ir Kraži tikin i j kovos už bažny i bei kruvinos skerdyn s, surengtos caro žandar .

„R pintoj lis" vienas pirm j Iš pagrindžio leidini paskelb Molotovo-Ribentropo pakto dokumentus. Pla iai rašyta apie ateitinink federacij ; jos Ideologija bei veiklos principai tur jo liudyti soviet s lygomis gyvenan iam jaunimui, kokia tur t b ti jauno kataliko pozicija, veikla ir elgesys, koks svarbus jo uždavinys Bažny ios, tautos ir

visuomen s gyvenime. Didžioji istorini straipsni dalis priklaus o mokytojo Istoriko, pirmojo „R pintoj lio“ redaktorius Kazimiero Šapalo plunksnai.

Viena iš svarbiausi „R pintoj lio“ programini nuostat - *žmogus gyvena ir veikia konkre ioje istorin je epochoje, konkre ioje visuomen je ir tautoje, jo gyvenimas ir veikla lemia tautos ir visuomen s ateit , tod l tokia svarbi kiekvieno žmogaus asmenyb , jo dora*. Atliepdamas ši nuostat žurnalas spausdino, be jau min t filosofini , istorini straipsni , daug vairaus pob džio rašini , tiesiogiai skirt asmenyb s formavimui bei vertyb n s orientacijos ugdymui. Tai trejopo pob džio medžiaga:

1) Straipsniai, dažniausiai es ar šiaip bendro pob džio raštija, pagr sta filosof , m stytoj , rašytoj mintimis apie vairius asmenyb s aspektus, žmogaus viet visuome n je, santyk su tik jimo vertyb mis. Daugiausia toki publikacij yra parengusi Felicija Kasputyt . Jos parafraz s, paremtos citatomis Iš pasaulinio m stytoj ir rašytoj lobyno, tarsi išpl šdavo lietuvišk j aktualij horizontus ir susiedavo su pasauliniu kontekstu.

2) Grynai m stymui, meditacijoms skirta raštija, kartais labai asmeninio pob džio, savitos paskirties, kartais reaguojanti kok vyk ar reiškin , švent ar kalendorin laikotarp . Iš toki straipsni min tini pirmiausia kun. Me islovo Malinskio „Kasdien duona“, ištraukos Iš m stym -mald knygel s „Visur sutinku Tave, mano Dieve“. Ypa aktuali buvo pastaroji, prabylanti kiekvien žmog vairiose situacijose, atliepanti egzistencines problemas - kai tr ksta laiko, kai slegia vienatv , kai reikia pad ti artimui...

3) Per gyvus pavyzdžius - žinomas asmenybes, kurios soviet laikais buvo nutylimos ar tendencingai patelkiamos, ypa pabr žiant j santyk su religija, krikš ionyb s vaidmen j gyvenime, veikloje. Toki publikacij krypt nusako ir rubrika - „Krikš ionyb s išugdyti tautie iai“. ia minimas visuomen s veik jas, ateitininkuos vadovas Pranas Dovydaitis, arkivyskupai Teofilius Matulionis ir Me islovas Reinys, kunigai Mykolas Krupavi ius, Motiejus Gustaitis, Juozas Šal ius ir kt. Daug vietos buvo skirta palaimintajam Jurgiui Matulai iui. Šio pob džio kompiliaciniuose ir originaliuose straipsniuose skaitytojas supažindinamas ne tik su asmens biografija, bet Ir jo dvasiniu gyvenimu bei patirtimi. Iš straipsni apie kit taut Iškiluosius žmones min tinos publikacijos apie nepaprasto likimo pranc z Elizabet Leser ir Motin Teres iš Kalkutos.

Šio pob džio publikacijas savitai papildo straipsniai apie šventuosius. Buvo parenkami šventieji, kuri jubiliejai šven iami pasauliniu mastu (šv. Pranciškus, Lietuvos glob jas šv. Kazimieras) arba tie, kuri gyvenimas ir charizma buvo aktuali Lietuvos žmogui (šv. Jonas Bosko, šv. Tomas Moras, pal. Edita Štein, pal. Konsolata Betron ir kt.). Straipsniai apie šventuosius buvo orientuojami ir parengiami taip, kad labiausiai parodyt švent j dvasinio gyvenimo formavimosi keli , asmenyb s bei charakterio bruožus, maldos gyvenim . Su šiomis publikacijomis šiek tiek siejasi ir mažesn s apimties proginiai straipsneliai, nekrologai.

„R pintoj lis“ siek turtinti skaitytojo asmenyb teigiamais dalykais, gražiais, bet nenusaldintais pavyzdžiais bei reiškiniiais, teigti pozityv asmenyb s model . Ta iau gyvenimo tikrov ir jos negatyvieji reiškiniai, be abejo, bad akis ir k l siaub bei nerim . Tai alkoholizmas, moralinis palaidumas, negimusi j žudymas, visuotinis melas ir daugelis kit dalyk . Apie tai irgi bandyta kalb ti. Vienas pirm j prabil s apie negimusios gyvyb s vert , b tynyb j išsaugoti, buvo gydytojas Donatas Stakišaitis. O Aleksandras Žarskus dorov s ir etikos problem sprendimu laik etnini kult ros vertybi aktualizavim ši dien visuomenei ir žmogui.

Savitai ir reikšmingai su asmenyb s ugdymo problemomis susij polemienio apologetinio pob džio straipsniai, kuri didži j dal žurnalui yra paraš s kun. Jonas Lauri nas, pasirašin j s vairiais slapyvardžiais. Tai ir mokslinio pob džio straipsniai, komentuojantys

šiuolaikinio mokslo, ypa fizikos laim jimus religijos ir mokslo aspektu, griauančias marksistines dogmas apie mokslo ir religijos nesuderinamumą, ir knygose ar periodiniuose spaudoje skelbtus straipsnius, recenzijas ir komentarus, atskleidžiantys jų melą apie religiją, Bažnyčią ir Lietuvą.

Sunku sivaizduoti periodinį leidinį be informacijos. Jos, atitinkančios leidinio specifiką, taip pat buvo stengiamasi pateikti, nors ji surinkti okupacijos sąlygomis nebuvo paprasta. Jos ir nėra daug. Juolab kad Bažnyčios gyvenimo panoramą atspindėjo „Kronika“, o tautos – „Aušra“. „R pintoj lis“ plėtoti skaitytojai akiratyje, o ne fiksuojant atskirus faktus. Šia prasme labai svarbi buvo Edvardo Šiugždos užsienio religinio gyvenimo apžvalga, siekianti prakirsti langą geležiniame uždangoje, parodyti nors truputį laisvos Bažnyčios gyvenimo. Kaip savotiška informacija buvo ir prieš straipsnius pateikiamos bibliografinės nuorodos, literatūros sąrašai – jie tarsi pasufleruodavo, ko reikėtų ieškoti, kas paslėpta bibliotekose spec. fonduose.

Daug vietos žurnale skirta poezijai – didelis dalis straipsnių kalbėjo labiau protui, o poezija kėlė, žadino jausmus, teikė savotišką paguodą ir atokvėpį. Ne tik pačiam žurnalui, bet ir visai „R pintoj lio“ kartais nepamainomas buvo Bernardo Brazdžionio žodis – karštas, emociingas, pakilusias, dramatiškas, tačiau visada viltingas. Be to, spausdinta Vinco Mykolaičio-Putino, Vlodo Šlaito, Kazio Inčios, gana gausiai Vynmedžio Šakelės (Onos Galdikaitės) eilės. Literatūrinio žurnalo dalį sudarė ir Aldonos Puišytės poezija, Albinos Žiupsnytės pasakos [dėl vietos stokos šiame leidinyje nespausdintas skyrelis: PASAKA NEPASAKAJ], Prano Mikalausko (Antalkio) kūriniai. Tarp šių brandžių poetų kurybos gražiai siterpia jaunųjų eilraščių – „R pintoj lis“ buvo bene vienintelė vieta, kur jie laisvai, be cenzūros galėjo būti spausdinami.

Savo kryptį „R pintoj lis“ grindė dviem labai svarbiais atskaitos taškais – ateitininkijos ideologija, jos principais, kuri savotiškai tamsiai buvo *Eucharistijos biulliai*, vienijanti ir palaikanti ieškant katalikų jaunimą, ir šviesia, bet to meto sąlygomis nepasiekiamą žvaigždę – „Židinio“ žurnalą, kur laiką katalikybės, tautiškumo ir modernaus gyvenimo sintezė, sintezė, kuri turėtų būti kiekvienos asmenybės, stovinčios savo tautos ir kultūros dirvoje ir savo žvilgsnį panardinusios Kristuje, pasaulį žiūros pagrindas.

Toks „R pintoj lis“ turėjo savo gyvavimo istoriją, savo biografiją, savo bendradarbius ir žinomą redakciją. Jo periodiškumo ir tam tikra prasme turinio atžvilgiu išsiskiria du periodai.

1977-1980 m. – „R pintoj lio“ gimimo, brendimo ir klestėjimo laikas, t. y. iki krato, kai buvo siekta leidinį neatgaivinti sutriuškinti. Kratos buvo padarytos 1980 m. spalio 14 d. „R pintoj lio“ leidėjas Adas Urbonaitis ir žurnalo bendradarbis bei vairuojantis pogrindžio knygelės autorius Felicijus Kasputytis butuose. Visi atsakomybę už žurnalo leidimą prisiėmė Ada Urbonaitė, rodinė dama tardytojams, kad leidusi viena. Taip liko apsaugoti kiti bendradarbiai ir autoriai. Laisva ir nepriklausoma jos laikysena glumino tardytojus ir, matyt, dėl to nebuvo sudaryta byla, nors ji buvo sekama ir kontroliuojama vis sovietmečiu laiką.

1981-1990 m. – žurnalas buvo leidžiamas vienos ses. Benvenutos-Ados Urbonaitės. Pasikeitusios sąlygos keitė ir turinį, ir periodiškumą. Pamažu atsirado nauji autoriai, bendradarbiai, piešti viršeliai, tiražai daromi dauginimo aparatais. „R pintoj lio“ bendradarbių, platintojų, daugintojų tikslus skaičius, o tuo labiau pavardės nežinomos ir vargu ar bus kada žinomos, tačiau be jų žurnalas nebūtų galėjęs egzistuoti. Kad tiražas susidarydavo nemažas, galima spręsti iš to, jog kur tik buvo daromos kratos, beveik visur buvo užtinkamas ir „R pintoj lis“.

1990 m., atsiradus legaliai katalikiškai spaudai, „R pintoj lis“ nustojo j s.

„R pintoj lis“ užbaig savo gyvavim , ta iau užmirštas nebuvo: j prisimena skaitytojai, bendradarbiai, vienaip ar kitaip su juo susij žmon s. Jis prisimenamas kaip vienas iš vilting žibur li , švietusi sovietme io tamsoje, atliepusi jaunyst s proveržius ir troškimus, vyresni j nerim ir r pest d l tautos Išlikimo, d l tautos tik jimo, kult ros Ir doros paveldo likimo, to paveldo, kuris buvo puosel tas, saugotas caro priespaudos laikais, r pestingai augintas tarpukario laisv s metais, kuris buvo sukauptas pozityvioje švie iamijoje veikloje ir išbandytas pokario laisv s kovose, Sibiro ledynuose, krauju ir kan iomis užantspauduotas.

Šie netolim laik prisiminimai išsiliejo jubiliejiniuose min jimuose, kurie vyko 1992 m. Vilniuje, Lietuvi katalik mokslo akademijoje, ir 1997-aisiais Vilniuje, Šv. Jon bažnyioje, ir Kaune, Respublikinio pedagoginio muziejaus sal je. Visur m ginta sukviesti bendradarbius, tuos, kurie dar ia, žem je, nes nemažai j jau Amžinyb je, kaip ir pirmasis redaktorius Kazimieras Šapalas.

„R pintoj lis“ prat sia savo misij ir šiuo leidiniu - vis numeri rinkiniu. Toks leidinys turi keleriop prasm : fiksuoja š leidin kaip medžiag ateities katalikiškos ir tautin s kult ros tyrin tojams, kurie panor t pasverti ir vertinti jo reikšm pasipriešinimo kovoje; publikuoja kai kuriuos iki šiol neskelbtus Bažny ios vadov Ir inteligentijos straipsnius, pasisakymus; surinkta medžiaga aktualizuoja savo publikacijas laisv s kontekste. Aktualizuoja, nes daugelis žurnalo nuostat , pati jo kryptis Ir siekis bud ti bei saugoti ir ginti religines, tautines ir humaniškas vertybes svarbu ir šiandien. Pasikeit s lygos, taiau pavojai tie patys, tik reiškiasi jie rafinuo iau, vilk dami puošniais, kult ros apdairais, tod l sunkiau atpaž stami Ir identifikuojami, tod l labiau gundantys. Šia prasme „R pintoj lis“ n ra prarad s aktualumo ir jo publikacijos ne vienam gal bus proga Ir pretekstas susim styti: kas aš esu, kur einu, kur ir su kuo eina mano tauta - su Kristumi pasitikti šviesios ateities, nešina savitu etnin s kult ros kraiu, ar su minia, kuriai užtenka pramog ir s lygiškai patogaus gyvenimo, kuriame lepinasi k nas ir skursta dvasia?..

„R pintoj lis“ ties pagalbos rank tiems, kuriems tarybin tikrov buvo per skurdi. K gi jis sako mums, jau turintiems išsvajot , daugelio kan iomis ir krauju išpirkt laisv ? Jis sako t pat - bud kite! Nes problemos, apie kurias tada rašyta, neišnyko, tik gijo kit pavidal . Iš ties - argi neaktualu šiandien dora, šeimos idealai? - Gal dar labiau negu tada. Ar neaktualus šiandien žmogaus santykis su materialin mis vertyb mis? - Gal dar aktualesnis. Ar Išnyko pavojus religiniam, tautiniam, žmogaus identitetui, kai visais informacijos kanalais liejasi dvasinis nihilizmas, apgaulinga pseudolaisv s migla, kur ištirpsta elementarios atsakomyb s samprata - atsakomyb s už tik jim , taut , šeim , asmen ? Deja...

R PINTOJ LIS yra m s vilties pagrindas, nes Jis - tikrasis Laim tojas - tas, kuris myli ir atleidžia. Ir šimteriopai padaugina g r, kur žmogus stengiasi sukurti.

Prie Jo koj tebus sud ti ir tie 26 „R pintoj lio“ žurnalo numeriai, išleisti tylioje Žaliakalnio gatv je, kukliame Ados Urbonait s b ste, už uždar , kartais ir užtemdyt lang , kalenant rašomajai mašin lei ir širdyje degant didelei meilei *Dievui ir T vyme!*

Al Po lulpait

*„R pintoj lio“ bendradarb ,
Lietuvi katalik mokslo akademijos nar ,
„Jon “ bendruomen s nar*

„R PINTOJ LIO“ AUTORI, BENDRADARBI IR R M J VARDYNAS

- Adomaitis Juozas, kun., bendr., r m jas 11*
 Adomavi ius Jonas, dr., aut. 26
 Aladavi ien Ona, bendr. 17
 Aladavi i t -Mažeikien Eugenija, bendr., aut.,
 r m ja 4, 17
 Albrecht Barbara, aut. 24, 25, 26
 Aleksa Jonas, kun. MIC, bendr. 4
 Aliulis Vaclovas, kun. MIC, aut. 26
 Ambrasas Kazimieras, kun. SJ, aut. 26 (2)
 Ambraziejus Jonas (J. M-tis), aut. 2, 6, 8, 10
 (2), 11, 12, 14, 17
 Augustinas, Šv., aut. 1, 5, 15
- Ba kis Audrys Juozas, arkivysk., apie j 23
 Bagdonavi ius Vacys, aut. 26
 Baltakis Antanas Paulius, vysk., aut. 25
 Baltinis Andrius, aut. 4
 Baltuška Petras, kun., bendr., r m jas
 Bartulis Eugenijus, kun., aut. 26
 Barzdaitis J., aut. 1
 Beišyt Veronika *MICP*, bendr.
 Belickien Stas , aut., bendr., r m ja 10, 14,
 17, 18
 Bengšas Alfredas, kard., aut. 16, 22
 Bethovenas Liudvikas van, aut. 10
 Betron Marija Konsolata, apie j 16
 Bieliauskien Jadvyga, aut. 26
 Borisevi ius Vincentas, vysk., apie j 4
 Boruta Jonas, kun. SJ, aut. 26
 Bosko Jonas, kun., Šv., apie j 15
 Brazdžionis Bernardas, aut. 7, 10, 12, 21, 26
 Bubelyt Aleksandra (M.-A.), aut., vert. 19,
 20, 24, 25, 26
 Bulika Bronius, kun., aut. 20, 21
 Buzas Povilas, bendr.
- epinskis Vincas, apie j 5
 esnys Gintautas, aut. 26
 iurlionis Mikalojus Konstantinas, aut. 26
- Danyla Jonas, kun. SJ, aut. 19
 Dovidaitis Gvidonas, kun. MIC, bendr.
 Dovydaitis Pranas, prof., apie j 15, 21
 Dulskis Romualdas, kun., aut. 22, 25, 26
- Efimovien Olga, bendr.
 Elhingeris Leonas Art ras, vysk., aut. 16
- Flemingas Ambr., aut. 3
 Fursait Zina, bendr.
- Gaidamavi ius Pranas, aut. 3
 Galdikait Ona, ses. Augustina OSF (Vynme-
 džio Šakel), aut., bendr. 5, 9, 16, 17,
 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26
 Gandis Mahatma, aut. 4
 Garuckas Karolis, kun. SJ, aut. 3, 4, 6, 9,
 apie J 13, 14
 Gav nait Sherris Regina, aut. 3
 Giedraitis Mykolas, pal., apie j 17
 Girnius Juozas, aut. 13
 Grauslys Alfonsas, aut. 9
 Gražys Juozas, bendr.
 Gražulis Petras, bendr., r m jas
 Grigas Robertas, kun., bendr.
 Gruodis Justinas, aut. 26
 Gusak Margarita (Victoria), aut. 1, 2, 7, 16
 Gustaitis Andrius, kun., aut. 13
- Yla Stasys, kun., aut. 13, 17, 18, 19, 23, 26
 In i ra Kazys, aut. 14
 Indri nas Juozas, kun., bendr.
 Ivinskis Zenonas, aut. 19
- Jalinskas Vincas, kun., aut. 26
 Janulis Anastazas SJ, bendr.
 Jasi nait Stas , aut. 3
 Jasukaityt Vidmant , aut. 26
 Jevtušenka Jevgenijus, aut. 4
 Jonas Paulius I, apie j 6, 17, 23
 Jonas Paulius II, aut. 7, 11, 17, 18, 19,
 apie j 23
 Juci nait Virginija, OSF (Virginija), aut.,
 bendr., r m ja 20, 22, 23, 24, 25
 Juodgudyt Aldona, bendr.
 Juozaitis Modestas, aut. 26
 Jurašien Aušra Marija, aut. 12
 Juzeli nas Julius, aut. 26
- Kalanta Romas, apie j 25
 Kasputyt Felicija (K.), aut. 1, 2, 3, 4, 5, 6,
 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
 Kauneckas Jonas, kun., bendr., r m jas
 Kazlauskait Danut , bendr.
 Kazlien Olga (Aist , sesuo Aist , O. Valien),
 aut., bendr. 22, 24, 25

* Skai ius žymi „R pintoj lio“ numer .

- Kenedis Džonas, aut. 5
 Keturkien Ona, aut. 25
 Kiškis Stanislovas, kun., aut., bendr. 3, 4,
 10, 12, 15, 16, 17, 20, 22, 23, 24, 25
 Klumbys Egidijus, aut. 26
 Kni kšta Antanas, aut. 22
 Kondrotas Leonas, aut. 26
 Kriau i nas Petras, apie jį 16
 Krolis Gerardas, kun. SJ, aut. 7
 Kr minas Juozas, aut. 23
 Krupavi ius Mykolas, kun., aut. 14, 20, 23
 Kubilien Elena, aut. 26
 Kubilius Augustinas, bendr.
 Ku inskait Antan , aut., r m ja 26
 Kudaba eslovas, aut. 7
 Kudirka Vincas, apie j 7
 Kunevi ius Lionginas, kun. (Tyleneis, L. Kovas,
 K. Aušrys), aut. 1,5, 7, 9
 Kuodyt Julija, ses. Ksavera CJE, bendr.
 K ris Pranas, aut. 26
 Kurpyt Gražina, aut. 25
 Kuzmickas Bronius, aut. 1
 Lacrima, aut. 3, 20
 Lauri nas Jonas, kun. SJ (K kštas, Jaunius,
 Laukys, Žiemys), aut. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8,
 10, 12, 15
 Lellot, aut. 3
 Leser Elizabet , aut. 9
 Liesis Antanas, kun. MIC, aut. 26
 Lipni nas Alfonsas, kun., aut. 6
 Lišauskait -Mikušauskien J rat , bendr.
 Liuima Antanas, kun. SJ, aut. 3
 Liulevi ius Vincentas, aut. 26
 Maceina Antanas, aut. 2, 4, 18, 19, 25
 Mackevi ius Antanas, kun., apie jį 5
 Maksvytis Jonas, kun., aut. 6
 Malinskis Me islovas, kun., aut. 9, 12, 17
 Marcinkevi ius A., prof., aut. 26
 Maritenas Žakas, aut. 7, 9, 11
 Markaitis Aleksandras, kun. SJ, aut., bendr.
 9, 10, 11, 12, 17, 18, 19
 Martišius Feliksas, kun., apie jį 8
 Masilionis Pranciškus, kun. SJ, aut. 17
 Matulaitis-Matulevi ius Jurgis, arkivysk. MIC,
 pal., aut., apie jį 13, 19, 24
 Matulaitis Juozas, vysk., aut. 26
 Matulionis Teofilius, vysk., apie j 3
 Matulionis Jonas Kastytis, kun. SJ, aut. 26
 Matusėvi i t Aldona, aut. 19
 Mažeikait Kristina, aut. 25
 Meilius Kazys, kun., bendr.
 M linauskait Maryt (M.-A.), aut., vert. 18,
 19, 20, 24, 25, 26
 Michelevi ius Vladas, vysk., aut. 26
 Mikalauškas-Antalkis Pranas, aut. 24
 Mykolaitis-Putinas Vincas, aut. 15
 Milašius Oskaras Vladislovas, aut. 13,
 apie j 2, 3, 4
 Mindszenty, kard., aut. 5
 Mocevi i t Angel , aut. 11, 12
 Montesori Marija, apie j 25
 Montessori Mario, aut. 25
 Moras Tomas, Šv., apie j 5
 Moriakas Fransua, aut. 4, 12, 17
 M dis Raimondas A., aut. 8
 Narvilien Auks , aut. 26
 Nasevi ius Vladas, aut. 22
 Noreika Jonas, aut. 6
 Nork nas Napoleonas (Vladas Šlaitas), aut.
 2, 3, 9, 14, 17
 Olšauskas Konstantinas, prel., apie j 23
 Oniš ik Marija, bendr.
 Pajarskait Albina, aut. 26
 Paskalis Blezas, aut. 4
 Patackas Algirdas, aut. 23, 26
 Patackas Antanas (A. Digrys, Kaln nas,
 žuolas), aut. 5, 6, 9, 13, 16, 22
 Paulauskien Aldona, prof., aut. 26
 Paulius VI, aut. 2, 6, 16, 19
 Paviniškis D., aut. 4
 Pe kauskait Marija-Šatrijos Ragana, aut. 15,
 apie j 1
 Petkevi ius Marijonas, kun. MIC (M. M. E),
 aut. 3, 7, 9, 13, 17
 Plumpa Petras, aut. 20
 Po iulpait Al (R. Palaukyt , R. R. Saulius
 Giraitis), aut., red., bendr. 4, 10, 12, 14,
 15, 26
 Povilonis Liudas, vysk. MIC, aut. 3, 5, 11
 Pranciškus Asyžietis, Šv., aut. 18, apie j 18
 Preikš Romualdas, aut. 26
 Preikšas Juozas, vysk., aut. 26
 Puišyt -Grigali nien Elena Aldona
 (A.E. Aušrait), aut. 23, 24
 P kelevi i t Birut , aut. 5
 Pupalaigis Stanislovas, kun., apie jį 22
 Ra i nas Pranas, kun. MIC (Pr.), aut., bendr. 3
 Radzevi ius Gediminas, aut. 17
 Ramanauskait , s s. Liucija OSF, bendr.
 Reintys Me islovas, vysk., apie j 5, 24
 Rimantien Ramut , dr., aut. 26
 Rugevi ius K stutis, kun., bendr.

- Scholastika, aut. 24
 Simutien Irena, aut. 26
 Sirvydis V, prof., aut. 26
 Sladkevi ius Vincentas, kard., aut., bendr. 23, 25, 26
 Solovjovas Vladimiras, aut. 10
 Stakauskas Juozas, kun., aut. 6
 Stakišaitis Donatas (D.S.), aut., bendr., r m jas 2, 3, 26
 Stanelyt Jadvyga Gema, aut. 8, 19
 Steponavi ius Julijonas, vysk., apie j 15, aut. 26
 Stoškus Krescencijus, aut. 26
 Stukait Donata, aut. 26
 Suenens Leonas Juozas, kard., aut. 21
 Svarinkas Alfonsas, kun., bendr.
- Šal ius Juozas, kun. (Jz.), aut., bendr., r m - jas 5, 6, 7, 13, 14, 15, 17, 23, 24
 Šalkauskis Stasys, prof., aut. 15
 Šapalas Kazimieras (Ign., J. M-tas, 1. Pra-giedrulis, J. Mintautas), red., aut. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 14
 Šinl Gertr da, aut. 25
 Šiugžda Edvardas (Stirnius), aut., bendr. 10, 11, 13, 14
 Šiugždien Livija, bendr.
 Štein Edita, aut., apie j 24, 25, 26
- Tamkevi ius Sigitas, arkivysk., aut., r m jas 7, 20, apie j 23, 26
 Tamulevi ius Pranciškus, kun., bendr., r m jas
 Teres Aviliet , Šv., aut. 10, 24
 Teres iš Kalkutos, aut. 12, 14, 18
 Teres K dik lio J zaus, Šv., apie j 12
 Trimakait Gražina, bendr. 3, 5, 6, 11
 Tulevi ien Joana, aut. 26
- Urbonait Ada, ses. Benvenuta OSF, leid., aut. 7, 10, 11, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26
 Urbšys Juozas, ministras, aut. 26
 Uždavins Giedrius, prof., aut. 26
 Užemeckait Loreta (Loreta, Vanduol), aut. 8, 10, 11, 12, 13
- Vaičekauskas Juozas (Orinta), kun., aut. 9, 17
 Vai i nas Vytautas, kun., apie j 26
 Vai ius Antanas, vysk., aut., bendr., r m jas 21, 26
 Vaišnora J., aut. 16
 Valiuk nas Stanislovas, kun., bendr.
 Valiukonis Donatas, kun., aut. 26
 Vanagait Laima s s. Lina, kotryniet , vert. 19
 Vasiliauskas Kazimieras, kun., aut. 26
 Veblaitis Petras, kun., aut. 19, 20, 21
 Viksva, gyd., aut. 2
 Vinkus Antanas, ministras, aut. 26
 Vyšinskis Steponas, kard., aut. 10
 Vitkus Gintaras, aut. 26
- Zai ik Robertas, aut. 18
 Zdebskis Juozas (Dz.), kun., aut. 3, 20
- Žarskus Aleksandras (A. Kazimieraitis), aut. 20, 22, 24, 26
 Žemaitien Pelagija, aut. 26
 Žemaitis Juozas, vysk., aut., bendr., r m jas 26
 Žygas Arvydas, prof., aut. 26
 Žiupsnyt Albina, aut., bendr. 23, 24
 Ži rait , ses. Simona, kazimieriet , bendr.

ŠIOS KNYGOS R M JAI

- Lietuvi Katalik Religin Šalpa (JAV, Bruklinas)
 Vysk. Paulius Antanas BALTAKIS, OFM (JAV)
- Arkivysk. Audrys BA KIS (Vilnius)
 Arkivysk. Sigitas TAMKEVI IUS, SJ (Kaunas)
- Vysk. Juozas MATULAITIS (Kaišiadorys)
 Vysk. Rimantas NORVILA (Kaunas)
 Vysk. Juozas PREIKŠAS (Panev žys)
 Vysk. Antanas VAI IUS (Telšiai)
 Vysk. Juozas ŽEMAITIS, MIC (Vilkaviškis)
- Mons. Bronius ANTANAITIS (Panev žys)
 Kun. Virginijus BIRJOTAS (Kaunas)
 Kun. Romualdas DULSKIS (Kaunas)
 Kun. K stutis GRABAUSKAS (Kaunas)
 Kun. Kazimieras GRAŽULIS (Jurbarkas)
 Kun. Robertas GRIGAS (Kaunas)
 Kun. Leonardas JAGMINAS, SJ (Kaunas)
 Prel. Jonas JONYŠ (Kaišiadorys)
 Mons. Jonas JUODELIS (Panev žys)
 Kun. K stutis RUGEVI IUS (Kaunas)
 Kun. Viktoras ŠAUKLYS, MIC (Girdžiai)
 Mons. Lionginas VAI IULIONIS (Kaunas)
 Kun. K stutis TRIMAKAS (Kaunas)
 Kun. Jonas ZUBRUS, SJ (Kaunas)
- Kauno seser BENEDIKTINI kongregacija
 Lietuvos šv. KAZIMIERO seser kongregacija
 Nekaltai Prad tosios Šv . Mergel s Marijos
 Vargdieni seser kongregacija
 Šv. Mergel s ir kankin s Kotrynos seser
 kongregacija
 Šventosios Šeimos seser kongregacija
 Šv . J zaus Širdies Maž j tarnai i seser
 kongregacija
 Šv . J zaus Širdies Tarnai i seser
 kongregacija
 Šv . Mergel s Marijos Nuli dusi j Paguodos
 seser kongregacija
 Šv . Nekaltosios Mergel s Marijos seser
 tarnai i kongregacija
- Ses. Aldona DALG DAIT (Vilnius)
 Ses. Irena JASIULYT (Girdžiai)
- Ses. Aloyza MALINAUSKAIT (Kaunas)
 Ses. Loreta PAULAVI I T (Vilnius)
 Ses. Liucija RAMANAUSKAIT (Kaunas)
 Ses. Benvcnuta URBONAIT (Kaunas)
- Antanas BALIUKONIS (Alytus)
 Janina BALIUKONYT (Alytus)
 Stas BELECKIEN (Birštonas)
 Lina BRAUKYLIEN (Marijampol)
 Zina FURSAIT (Kaunas)
 Regina ir Stas JUDZENTAVI I T S (Kaunas)
 Aldona KAMANTIEN (JAV, ikaga)
 Felicijos KASPUTYT S buv mokiniai
 Danut KAZLAUSKAIT (Kaunas)
 Olga KAZLIEN (Kaunas)
 Stas KELPŠAIT (Kaunas)
 Joana KRIAUI I NIEN (Marijampol)
 Eugenijus KUCINAS (JAV, ikaga)
 eslovas KUNEVI IUS (Vilnius)
 Stanislovas KUNEVI IUS (Alytus)
 Regina KUNEVI I T (Kaunas)
 Rasuol KURKLINSKAIT (Kaunas)
 Joana KURKLINSKIEN (Kaunas)
 Dalia LABUKIEN (Alytus)
 Rimantas LEIPUS (Kaunas)
 Valerija LUKOŠIEN (Kaunas)
 Laima Martinaityt -M LINAVI IEN (Kaunas)
 Eugenija MARTINAITIEN (Kaunas)
 Paulius MAŽEIKAI (Kaunas)
 Eugenija MAŽEIKIEN (Kaunas)
 Rita MIŠKINYT (Kaunas)
 Me islovas PAULAUSKAS (Kaunas)
 Janina PETRAVI I T (Alytus)
 Diana PIKŠRIEN (Kaunas)
 Antanas PREIKŠA (Kaunas)
 Teres RYDZIKIEN (Vilnius)
 Stas STAKIŠAITIEN (Marijampol)
 Jadvyga SUBA I T (Kaunas)
 Edvardas ŠIUGŽDA (Kaunas)
 Salom ja TOKERIEN (Kaunas)
 Gražina TRIMAKAIT (Marijampol)
 Ramut TRIMAKIEN (Kaunas)
 Rita VENCLOVIEN (JAV, ikaga)

TURINYS

Pratarm	5
„R pintoj lio“ leid jai.....	6
PRO MEMORIA.....	11
<i>Arkivysk. S. Tamkevi ius, SJ. Žodis dabarties skaitytojui.....</i>	13
R PINTOJ LIS. Nr. 1.....	15
R PINTOJ LIS. Nr. 2.....	53
R PINTOJ LIS. Nr. 3.....	93
R PINTOJ LIS. Nr. 4.....	139
R PINTOJ LIS. Nr. 5.....	179
R PINTOJ LIS. Nr. 6.....	221
R PINTOJ LIS. Nr. 7.....	265
R PINTOJ LIS. Nr. 8.....	309
R PINTOJ LIS. Nr. 9.....	349
R PINTOJ LIS. Nr. 10.....	387
R PINTOJ LIS. Nr. 11.....	433
R PINTOJ LIS. Nr. 12.....	489
R PINTOJ LIS. Nr. 13.....	537
R PINTOJ LIS. Nr. 14.....	581
R PINTOJ LIS. Nr. 15.....	629
R PINTOJ LIS. Nr. 16.....	665
R PINTOJ LIS. Nr. 17.....	713
R PINTOJ LIS. Nr. 18.....	759
R PINTOJ LIS. Nr. 19.....	813
R PINTOJ LIS. Nr. 20.....	871
R PINTOJ LIS. Nr. 21.....	929
R PINTOJ LIS. Nr. 22.....	983
R PINTOJ LIS. Nr. 23.....	1037
R PINTOJ LIS. Nr. 24.....	1083
R PINTOJ LIS. Nr. 25.....	1131
R PINTOJ LIS. Nr. 26.....	1177
<i>Al Po iulpait . Epilogas. „R pintoj lis“ - kas tai?.....</i>	1223
„R pintoj lio“ autori , bendradarbi ir r m j vardynas.....	1227

Ru-108 „R pintoj lis“, 1977-1990 m. slapta j s tautin s, religin s minties žurnalas, 1-26 numeriai. Žodis dabarties skaitytojui, p. 13, arkivysk. Sigito Tamkevi aus, SJ; Epilogas. „R pintoj lis“- kas tai?, p.1223-1226, Al s Po iulpait s. - Kaunas: UAB „JUDEX“ I-kl., 2000.- 1232 p.

ISBN 9986-948-34-7

Šioje knygoje pateikti visi 26 „R pintoj lio“ numeriai. Didel straipsni vairov patraukli ir jaunam, ir senam. Daugelis straipsni turi išliekam j vert , tad rinkinys ir šiandien aktualus.

Sudar ir pareng

Ada Urbonait , OSF

Su originalu sutikrino

ir iliustracijas parinko

Al Po iulpait

Š leidin redagavo

Loreta Paulavi i t

Kalbos redaktor

Liuda Sidarien

Dailinink

Audron Martinaityt

JUDEX
LEIDYKLA SPAUSTUVE

Ada Urbonait , OSF
R PINTOJ LIS

Spausdino UAB „JUDEX“
A. Juozapavi aus pr. 82, 3002 Kaunas
Tel. (8-27) 34 12 46